

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 18356/2022
26.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца малолетног АА из ..., којег заступа законски заступник - мајка ББ из ..., чији је пуномоћник Љубица Миљковић адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Лазар Крстић адвокат из ..., ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 243/22 од 16.06.2022. године, у седници већа одржаној дана 26.01.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 243/22 од 16.06.2022. године у другом ставу изреке, тако што **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ВВ да почев од 22.06.2018. године па убудуће плаћа тужиоцу мал. АА, поред износа од 25.000,00 динара, издржавање у износу од још 3.000,00 динара месечно уплатом на текући рачун законске заступнице - мајке тужиоца.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да на име трошкова поступка по ревизији исплати тужиоцу износ од 12.000,00 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П2 1688/19 од 18.02.2022. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да на име свог доприноса за издржавање малолетног АА плаћа, преко износа од 20.000,00 динара досуђеног пресудом Другог основног суда у Београду П2 1164/2018 од 22.05.2019. године, износ од још 8.000,00 динара и то сваког првог до петог у месецу за текући месец почев од 22.06.2018. године као дана подношења тужбе па убудуће док за то постоје законски услови или се одлука не измени, уплатом на текући рачун законског заступника малолетног детета, мајке ББ, с`тим што је дужан да доспеле а не исплаћене износе исплати одједном у року од 15 дана од пријема преписа пресуде. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да на име свог доприноса за издржавање плаћа преко укупно досуђеног износа од 28.000,00 динара до траженог износа од 30.000,00 динара - за износ од 2.000,00 динара почев од 22.06.2018. године као дана подношења тужбе па убудуће. Ставом трећим изреке, одлучено је да се овом пресудом мења пресуда Првог основног суда у Београду П2 2128/12 од 08.03.2013. године у четвртом ставу изреке и то у делу поред већ правноснажно измењеног

пресудом Другог основног суда у Београду П2 1164/2018 од 22.05.2015. године. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 243/22 од 16.06.2022. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и туженог и потврђена пресуда Другог основног суда у Београду П2 1688/19 од 18.02.2022. године у делу првог става изреке којим је обавезан тужени да на име свог доприноса за издржавање тужиоца плаћа преко износа од 20.000,00 динара месечно, досуђеног пресудом Другог основног суда у Београду П2 1164/2018 од 22.05.2019. године, износ од још 5.000,00 динара сваког првог до петог у месецу за текући месец почев од 22.06.2018. године као дана подношења тужбе па убудуће док за то постоје законски услови или док се одлука не измени, уплатом на текући рачун законског заступника малолетног детета, мајке ББ, с'тим што је дужан да доспеле а неисплаћене износе исплати одједном, као и у трећем и четвртном ставу изреке. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Другог основног суда у Београду П2 1688/19 од 18.02.2022. године у преосталом делу првог става изреке тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се тужени обавезе да на име свог доприноса за издржавање тужиоца плаћа износ од још 3.000,00 динара сваког првог до петог у месецу за текући месец почев од 22.06.2018. године као дана подношења тужбе па убудуће, све док за то постоје законски услови или док се одлука не измени. Ставом трећим изреке, одлучено је да се овом пресудом мења пресуда Првог основног суда у Београду П2 2128/12 од 08.03.2013. године у четвртном ставу изреке, у делу поред већ правноснажно измењеног пресудом Другог основног суда у Београду П2 1164/2018 од 22.05.2019. године. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 403. став 2. тачка 1. и чланом 408. ЗПП у вези са чланом 208. Породичног закона, Врховни касациони суд је нашао да је тужиочева ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на процесну одредбу коју другостепени суд није применио или је погрешно применио, тако да су наводи ревидента о битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, учињеној у другостепеном поступку, у потпуности паушални.

Поднетом тужбом тражена је измена - повећање висине издржавања тужиоца одређеног правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П2 2128/12 од 08.03.2013. године, у висини од 20% од зараде коју тужени остварује умањене за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилац (рођен ... године) је ученик основне школе. Живи са мајком у изнајмљеном стану за чије се

коришћење - закупнина и други трошкови коришћења стана, месечно плаћа 350 евра. Тужиочева мајка је до 01.06.2021. године била у радном односу, у предузећу чији је оснивач њена мајка. По престанку радног односа одређено време остваривала је право на новчану накнаду коју је исплаћивала Национална служба за запошљавање. Зарада тужиоаче мајке је у периоду од јануара до децембра 2018. године износила у просеку 42.722,00 динара, од јуна до новембра 2019. године у износу од 30.598,33 динара и од јуна 2020. до маја 2021. године у износу од 34.144,00 динара. Тужени је у радном односу у Министарству унутрашњих послова и његова зарада се у периоду од јуна 2018. године до марта 2021. године кретала у распону од 96.023,57 динара до 136.360,42 динара. У даљем периоду тужени је остваривао основну зараду у износу од 118.000,00 динара, а са додацима за прековремени и ноћни рад, као и рад на дане државних празника његова зарада износи око 142.000,00 динара месечно. Од јануара 2018. године живи у изнајмљеном стану за који плаћа закупнину од 200 евра месечно. Има обавезу издржавања детета рођеног .... године у висини од 15.000,00 динара месечно, а у међувремену је постао и отац детета рођеног ... године.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је повећао висину издржавања одређену претходном судском одлуком тако што је обавезао туженог да од подношења тужбе, поред износа од 20.000,00 динара одређеног правноснажном пресудом П2 1164/2018 од 22.05.2019. године, плаћа тужиоцу још 8.000,00 динара месечно. По становишту тог суда, заснованом на члану 164. Породичног закона, од доношења претходне одлуке измениле су се околности - тужилац је дете старијег узраста и ученик основне школе, тако да су његове потребе повећане и за њихово задовољавање је месечно потребан износ од 56.000,00 динара, а и тужени сада остварује већу зараду у односу на ону коју је примао када је утврђена његова обавеза издржавања. Из тих разлога је закључио да висину обавезе туженог треба повећати на износ од укупно 28.000,00 динара месечно.

Другостепени суд је, након одржане расправе, утврдио да се потребе тужиоца могу задовољити месечним износом од 50.000,00 динара који ће покрити трошкове његове исхране, становања, школовања, лечења и других социјалних и културних потреба. Тужени остварује основну зараду у износу од 124.000,00 динара месечно са увећањима по основу прековременог и ноћног рада, односно рада у дане државних празника износи и до 150.000,00 динара месечно. Он живи са супругом и дететом рођеним ... године у изнајмљеном стану за који плаћа закупнину у висини од 300 евра и сноси друге трошкове коришћења тог стана у износу од око 10.000,00 динара месечно. Његова супруга се налази на породичном боловању и остварује накнаду у висини минималне зараде.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев за повећање издржавања у износу од 3.000,00 динара месечно од дана подношења тужбе. По налажењу тог суда, укупна висина обавезе туженог да издржава тужиоца износи 25.000,00 динара месечно, имајући у виду да он има обавезу издржавања још два малолетна детета и да ће остатак средстава потребних за тужиочево издржавање обезбедити његова мајка.

По становишту Врховног касационог суда, основани су наводи ревидента о погрешној примени материјалног права.

Оба нижестепена суда правилно закључују да се од доношења претходне судске одлуке, којом је висина обавезе туженог да издржава тужиоца била одређена у процентуланом износу у односу на његову зараду, измениле околности које у смислу члана 164. Породичног закона оправдавају измену висине досуђеног издржавања. Међутим, судови се разликују у примени члана 160. наведеног закона којом су прописани критеријуми за одређивање издржавања.

Према тој одредби издржавање се одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, уз вођење рачуна о минималној суми издржавања (накнади за храњенике, односно лица на породичном смештају коју периодично утврђује надлежно министарство). Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода и других околности од значаја за одређивање издржавања, док могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања.

У конкретном случају, имајући у виду извештај послодавца туженог о његовој нето заради за сваки месец у периоду од јуна 2018. године до марта 2021. године, висина обавезе туженог одређена претходном судском одлуком и изражена у номиналном износу кретала би се у распону од 19.204,00 динара до 30.312,00 динара, тако да би досуђени износ издржавања од 25.000,00 динара у одређеним месецима (септембар, новембар и децембар 2019. године, мај 2020. године, фебруар и март 2021. године) био нижи од износа који би тужени био дужан да плаћа по претходној судској одлуци, односно само незнатно виши од тако одређеног износа за фебруар и јули 2019. године. С`обзиром да тужени остварује основну зараду у износу од 118.000,00 динара месечно и да њена висина са увећањима (која је остваривао у сваком месецу) достиже и 150.000,00 динара, по налажењу ревизијског суда, омогућава му да плаћа издржавање тужиоцу у месечном износу од 28.000,00 динара. Притом је узета у обзир чињеница да тужени има обавезу издржавања још двоје деце - обавезу издржавања једног детета имао је и у време када је одлучивано о његовој обавези да издржава тужиоца (нема доказа да је висина те обавезе измењена - повећана), а у издржавању другог детета допринос мора дати и његова мајка.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Тужилац је успео у поступку по ревизији и зато има право на нанкаду трошкова тог поступка у траженом износу од 12.000,00 динара. Због тога је на основу члана 165. став 2. у вези са члановима 153. став 1. и 154. ЗПП, одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић